

Työ- ja elinkeinoministeriö
Viite: VN/16546/2022

Kaupan liiton lausunto Itäisen Suomen elinvoimaa vahvistavien toimenpiteiden selvittämisestä

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoa otsikkoasiassa. Kaupan liitto ry (Kaupan liitto) lausuu asiassa seuraavaa:

1. Mitkä ovat merkittävimmät muutokset toimintaympäristössäsi sodan alkamisen jälkeen?

Itä-Suomessa kaupan alan yritysten toimintaympäristöön on vaikuttanut venäläisten ostosmatkailijoiden ja turistien määrän väheneminen. Pandemian päätyttyä muista maista saapuvat turistit ovat osin palanneet, mutta venäläisten matkailijoiden osalta näin ei ole käynyt. Toinen tekijä on Venäjälle suuntautuneen viennin tyrehtyminen. Itä-Suomessa venäläisten matkailijoiden ja Venäjän viennin osuus on ollut muuta Suomea suurempaa. Yhdessä nämä tekijät ovat vähentäneet kysyntää vähittäis- ja tukkukaupan yritysten tuotteille ja palveluille.

Venäjän hyökkäyssodan vaikutuksesta joidenkin tuotteiden ja raaka-aineiden hinnat ovat nousseet ja saatavuus on heikentynyt. Tämä puolestaan vaikuttaa kuluttajien ostovoimaan ja teollisuuden tuotantokustannuksiin. Sodan pitkittyessä hintojen nousu voi jatkua.

2. Mistä löytyvät itäisen Suomen uudet elinvoiman lähteet?

Kauppan alan yritykset toivovat konkreettisia toimia kuluttajien ja yritysten tulevaisuuden uskoa vahvistamaan. On tärkeää varmistaa, että liiketoimintaympäristö kannustaa palvelualojen yrityksiä sekä teollisuutta investoimaan ja uudistumaan. Lisäksi Itä-Suomella on edellytyksiä kehittyä merkittäväksi kansainväliseksi matkailukohteeksi. Myös osaajien hyvä saatavuus on keskeinen elinvoiman lähde. Toisen asteen, ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen koulutuspaikkojen säilyminen Itä-Suomessa tulee turvata, sillä työvoimapulaa on jo tällä hetkellä.

3. Esittele kolme vaikuttavinta ratkaisua perusteluineen itäisen Suomen elinvoiman lisäämiseksi.

Itä-Suomen tulee näyttäytyä houkuttelevana asukkaiden ja yritysten sijoittumispaikana. Keskeinen tekijä investointien saamisen kannalta on sujuva luvitus. Elinkeinoelämän Keskusliitto EK on selvittänyt keinoja, joilla luvitusta voidaan sujuvoittaa ja investointeja vauhdittaa. Näitä suosituksia tulisi ottaa pikimmiten käytäntöön. Lisätietoja suosituksista löytyy täältä: <https://ek.fi/ajankohtaista/tiedotteet/investoinnit-liik-keelle-ekn-reformi-viranomaisten-lupamenettelyihin/>. Lisäksi EU-rahastot ovat merkittävä julkisen rahoituksen lähde, joita on voitava käyttää nykyistä tehokkaammin yritys- ja yleishyödyllisten investointien rahoittamiseen.

12.7.2022

Itä-Suomen elinkeinotoiminnan menestyminen edellyttää hyvää saavutettavuutta ja liikenneyhteyksien kehittämistä. On tuettava Itä-Suomen maakuntien yhteisiä näkemyksiä erityisesti tärkeimpien liikenneyhteyksien, kuten VT5:n ja VT6:n sekä Savon ja Karjalan ratojen jo suunniteltujen perusrannushankkeiden toteuttamiseksi. Lentoliikenneyhteydet on turvattava jatkossakin myös Itä-Suomen kentiltä.

Itä-Suomen matkailubrändiä tulee kehittää yhtenäisesti yli maakuntarajojen sekä markkinoida kansainvälisesti uusien matkailijoiden houkuttelemiseksi Itä-Suomeen. Kansainväliselle markkinointityölle tulee turvata riittävät resurssit.

Kohteliaimmin

Mari Kiviniemi
toimitusjohtaja
Kaupan liitto

Simo Hiilamo
edunvalvontajohtaja
Kaupan liitto